

**ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО МЕХАНИЗАЦИЯ НА
СЕЛСКОТО
СТОПАНСТВО И ЕЛЕКТРОНИКА “Н. Й. ВАПЦАРОВ” – гр.СРЕДЕЦ**

тел. 05551 – 77-43; 77-47; 77-56;77-41

Утвърждавам:

Директор:

инж.Димитър Данчев

**ПРОГРАМА
ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА
УЧИЛИЩЕ
ЗА ПЕРИОДА 2023/2028г.**

Програмата е приета на заседание на Педагогическия съвет – Протокол
№ 8/11.09.2023год. и е утвърдена от директора на ПГМССЕ „Никола Йонков
Вапцаров“ гр.Средец.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Всеки гражданин в Република България има достъп до образователната система и възможност за развитие чрез образование, което в най-голяма степен съответства на неговите потребности, потенциал и цели и което осигурява успешна индивидуална и обществено-икономическа реализация и допринася за изграждане на динамична икономика на знанието и постигане на ускорен и устойчив икономически растеж, социална солидарност и качество на живота на местните общности и на страната.

Преждевременното напускане на училище е сложно явление, което оказва сериозно влияние върху индивидуалните съдби на пряко засегнатите и благосъстоянието на техните семейства, върху възможностите за развитие на техните общности и върху цялостното социално-икономическо развитие на една страна в средносрочен и дългосрочен план. Превенцията и преодоляването на проблема изисква интегрирана политика и ангажираност на всички сектори и институции, свързани с образованието и с личностното и професионалното развитие на децата и младите хора в България. Училищната програма за намаляване дела на преждеременно напусналите

ученици е разработена в съответствие с целите, залегнали в националните политики по превенция на ранното напускане на образователната система и комплекса от мерки на правителството в областта на образованието и социално-икономическото развитие. Водещи стратегически документи при изготвяне на училищната програма на ПГМССЕ „Никола Вапцаров” за превенция на ранното напускане на образователната система са:

1. СТРАТЕГИЯ ЗА НАМАЛЯВАНЕ ДЕЛА НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСНАЛИТЕ ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА (2013 – 2020)

2. НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЯ ЗА НАСЪРЧАВАНЕ И ПОВИШАВАНЕ НА ГРАМОТНОСТТА (2014 – 2020)

3. ЗАКОН ЗА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ;

4. НАРЕДБА ЗА ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ;

В Плана за изпълнение на Стратегията е обърнато особено внимание на няколко елемента:

1. Ролята на цялата система от участници и взаимоотношенията помежду им, като се признава ролята на всяка от заинтересованите страни;

2. Сътрудничество в образователните институции за насърчаване на позитивната училищна култура, работата в екип в рамките на училищната общност;

3. Координираните мерки на всички нива, което осигурява навременно идентифициране на ученици в риск от ранно напускане на училище и създаване на преодоляващи мерки;

4. Проследяване на напредъка на ниво училище. Разработването и прилагането на цялостни, широкообхватни и ефективни политики за намаляване на уязвимостта на рисковите групи е свързано с проучване, анализиране и систематизиране на специфичните причини за преждевременното напускане на училище и (набелязване) на необходимите мерки за задържане в училище. Заедно с това е необходимо осигуряването на единна и надеждна база данни и осъществяването на политики на всички нива за специфичните предизвикателства на различните равнища – областно, общинско и училищно и за гарантиране на индивидуалния подход към всеки отделен случай на преждевременно напускане на училище.

Понятия и дефиниции, свързани с напускането от училище на ученици от образователната система преди придобиване на диплома за основно образование:

- ранно напуснал училище ученик – ученик, който не успява да завърши обучението в училище с получаване на диплома (за средно образование) в обичайно предвидения за обучението срок.

- ранно напускане на училище – процес като резултат, от който ученикът прекратява своето обучение в училище;

- ученик в риск от ранно напускане на училище – ученик, при когото е налице дори една от причините (икономическа, социална, образователна или етнокултурна), водещи до повишаване на възможността (риска) за незавършване на училище.

ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТРАТЕГИЯТА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И НАМАЛЯВАНЕ ДЕЛА НА ОТПАДАЩИТЕ И ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСНАЛИТЕ ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА

- **Законосъобразност**– съответствие на целите и предлаганите мерки със законите и подзаконовите нормативни актове
- **Кохерентност**– осигуряване на координираност и взаимна обвързаност на предлаганите политики и мерки при сътрудничество на всички заинтересовани страни
- **Партньорство** – активно и координирано участие на институциите за образование и обучение, институциите на властта, гражданското общество и бизнеса в реализацията на политика за намаляване на отпадането от училище
- **Прозрачност и популяризиране на мерките и резултатите** – значимостта на проблема предполага висока степен на информираност на обществото
- **Приемственост**– осигуряване на непрекъснато действие на стратегията, независимо от управленски или други социални промени и гарантиране на постоянство в усилията и политиките за изпълнение на приетите цели и целеви показатели
- **Устойчивост на резултатите** – осигуряване на трайно и дългосрочно въздействие на постигнатите резултати
- **Своевременност**– осигуряване на навременни адекватни мерки за неутрализиране на рискове от преждевременно напускане на училище
- **Отчетност, мониторинг и контрол**– постигане на по-висока степен на ефективност

II. АНАЛИЗ

По отношение на риска от ранно напускане на училищно обучение през последните три учебни години, са идентифицирани минимален брой случаи на застрашени от отпадане ученици. Педагогическите специалисти в ПГМССЕ гр.Средец се стремят да поддържат висока образователна квалификация в посока управление на конфликти, справяне с агресията и насилието. Основните индикатори за отчитане ефективността на приложените мерки в досега идентифицираните случаи са:

- **Повишаване на училищната посещаемост /брой извинени и неизвинени отсъствия/;**
- **Овладяване на учебното съдържание за класа /резултатите по отделните учебни предмети/;**
- **Адекватно социално функциониране за възрастта в училищната среда;**
- **Приобщаване към дейностите на училището не само на застрашените от ранно напускане деца, но и приобщаване към проблема на техните семейства.**

III. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Разработване и изпълнение на училищна политика за намаляване на риска от преждевременно напускане на образователната система чрез целенасочено единно

въздействие, създаване на комплекс от мерки и сътрудничество на заинтересованите страни.

2. Идентифициране на рисковите фактори за преждевременното напускане на училище с оглед ограничаване на последиците от тях.

3. Усъвършенстване работата на педагогическия екип по разработване и изпълнение на училищната програма, в резултат намаляване броя на децата и учениците в риск от отпадане.

4. Разработване на разнообразни и ефективни мерки и дейности за превенция и намаляване на риска от преждеременно напускане на образователната система, както и индивидуално ориентирани корективни педагогически въздействия.

IV. ПРИОРИТЕТИ

- Достъпно, гъвкаво и личностно ориентирано обучение, съобразено с индивидуалните потребности на учениците от рисковите групи.
- Успешна социализация във възрастовата среда.
- Изграждане на навици, стратегии и модели на учене за справяне с трудностите в ученето.
- Оказване на подкрепа за личностно израстване и реализация, развиване на уменията на ученика за решаване на социални и образователни проблеми.
- Поставяне на ученика в АКТИВНА ПОЗИЦИЯ по отношения на усвояването на нови знания и практическа приложимост на преподавания материал;
- Активизиране на родителската общност в процеса на обучение за създаване на по-висока мотивация за учене сред учениците с цел постигане на превенция за ранно напускане на училище.

V. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

В изпълнение на целите на програмата се очаква да бъдат постигнати следните резултати:

- приложен комплекс от мерки на училищно ниво за превенция на риска от ранно напускане и интервенция при идентифициран риск;
- осигуряване на ресурси и насочване на въздействието за развиване на личността чрез адаптиране на училищната система съобразно установените потребности на застрашените от ранно напускане на училището;
- периодично отчитане ефективността на приложените мерки и коригиращи действия;

- подобрени резултати от обучението, измерени чрез текущ контрол и НВО;

VI. ПЛАН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

ПРОУЧВАНЕ И ОЦЕНКА

1. Провеждане на работни срещи с класните ръководители на всички класове за обсъждане обхвата на учениците и посещаемостта.

2. Идентификация на ученици в риск от ранно напускане.

3. Проучване на факторите, пораждащи риска от ранно напускане за всеки ученик персонално.

4. Понижаване на риска от ранно напускане и осигуряване на подкрепяща среда и ресурси.

ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОЗИТИВНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА – УЧИЛИЩЕН КЛИМАТ, АТМОСФЕРА, ВЗАИМООТНОШЕНИЯ

1. Стимулиране интереса на учениците чрез иновации и повишаване атрактивността и качеството на преподавания материал.

2. Провеждане на седмица на адаптацията с учениците в 8 клас.

VII. МЕРКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННО НАПУСКАНЕ ОТ ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА

1. Ежемесечна справка от класните ръководители относно допуснати извинени и неизвинени отсъствия, причини за отсъствията.

2. Ежемесечна справка от учителите по отделните учебни предмети за ученици с повече от една слаба оценка.

3. Включване на учениците с голям брой отсъствия и слаби оценки в графика за консултации на учителите.

4. Ежемесечна справка от учителите за провежданите консултации – посещаемост и резултати.

5. Инициативи за подпомагане на ученици в риск от техни съученици (ученици наставници).

VIII. КОРЕКТИВНИ МЕРКИ ЗА ИНТЕРВЕНЦИЯ ПРИ УЧЕНИЦИ В РИСК ОТ РАННО НАПУСКАНЕ ОТ УЧИЛИЩНО ОБУЧЕНИЕ

При идентифициране на ученик, застрашен от ранно напускане се сформира екип за разработване индивидуален корективен план за образователна помощ и емоционална подкрепа:

1. Сформиране на училищен екип – класен ръководител; учители, преподаващи в класа на ученика в риск; педагогически съветник;

2. Педагогическа диагностика;

3. Психологическа оценка.

Работа с ученика в риск от ранно напускане:

1. Изработване на тематичен план-график от учителите за допълнителна учебна работа, с цел оказване на помощ за усвояване на пропуснатия или неусвоен учебен материал;

2. Провеждане на групова работа с класа за проучване взаимоотношенията на ученика в риск със съучениците му и насоки за оказване на подкрепа;

3. Възлагане на индивидуални задачи и проекти, с цел насърчаване на учебната активност и възможността за себеизява на ученика в риск от ранно напускане;

4. Провеждане на консултации с педагогическия съветник.

Работа с родителите:

1. Провеждане на срещи между родителите и училищния екип за работа с ученика, с цел изясняване на причините за риска от ранно напускане; обсъждане на нагласите и емоционалните преживявания на детето в училище;

2. Набелязване на конкретни мерки за взаимна отговорност и помощ при подпомагане на ученика и семейството за справяне с проблема;

3. Ангажиране на родителите на дете в риск от ранно напускане като страна на активност и заинтересованост с цел мотивиране и личен пример за ученика.

Съвместна работа с ЦОП гр,Средец:

1. Насочване към ЦОП на ученици с наложени наказания;

2. Провеждане на тематични тренинг обучения от екипа на ЦОП с учениците от ПГМССЕ.

3. Провеждане на превантивни кампании от екипа на ЦОП с участието на ученици от ПГМССЕ.

Изготвил:

Живка Айрянова

